

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. V. De prohibitionem facta per fundatorem in ipso foundationis limine, ne alius Superior præter Episcopum beneficium Ecclesiasticum conferre possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

4 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

obtinenda simplicia beneficia. Selva de benef. part. 3. quæst. 5. num. 27. Garz. de benef. part. 7. cap. 4. num. 4.

Tertia. Si verò sonent in nomen Rectoriæ per se stant, etiam si sint beneficia simplicia, ætatem 14. annorum requirunt: quia in illis requiritur iudicium, ejus impuberes non sunt capaces. cap. in de-
corum, de arate & qualis. ordin. & cap. super inordi-
nata, de prabend.

Quarta. Si sint prioratus Conventuales, ætas exi-
gitur 15. annorum. Clem. ne in agro, §. ceterum, de stat.
Monach.

Quinta. Si prioratus non Conventuales, quibus
cura animatum imminet per seipsum exerceri, solita
ætas, pariter requiritur 25. annorum, d. §. ceterum, &
d. cap. super inordinata, & ibi DD.

Sexta. Si prioratus sint non Conventuales, in quibus
Cura per Vicarium perpetuum exerceri solet, re-
quitur ætas 20. annorum. d. Clem. ne in agro, §. ceterum,
de stat. Monach.

Septima. Si sint Prioratus non Conventuales, in
quibus Cura nec per se, nec per alium exercetur; re-
quitur saltem ætas 14. annorum. Guill. Bened. in cap.
Raynuius in verb. adjecta impuberi, n. 60. Abb. d. cap.
super inordinata, n. 9. de prabend. Selva. d. part. 3. quæst. 5.
n. 20. & 21. † Sed hodie cum certum sit hos Priora-
tus regulares, non professis non esse conferendos;

requiritur ætas 16. annorum, quæ necessaria est ex
Concil Trident. ad Professionem: cui etiam annuit
Blesensis constitutio art. 28. ut notat addit. margina-
lis ad Selva. d. quæst. 5. n. 23.

Octava Conclusio. Si Prioratus regularis detur in
commendam, eadem requiritur ætas quæ require-
re, si daretur in titulum, ex sententia Gonzal. ad
regul. 8. Cancel. gloss. 5. §. 8. num. 9. per text. in cap.
nemo deinceps, de elect. lib. 6. allegat Verall. decis. 127.
num. 3. part. 1.

Sed veritas est in contrarium, nempe quod si Pa-
pa minori 25. annis commendet beneficium Regula-
re valet concessio; sed cum ætatem legitimam atti-
gerit, debet ad ordinem requisitum promoveri: &
sic dum requiritur sacerdotium, debet promoveri in-
tra annum, non à die collationis computandum, sed
à die quo legitimam ad sacerdotium ætatem habue-
rit: ut decisum fuit per Arresta apud Lovet in addit.
lit. B. n. 4. Et hoc fundatur in dispositione d. §. ceterum,
ibi: intra vigesimum quintum suæ ætatis annum,
si ante annum ipsum in Conventuales Prioratus eis
fuerint commissi, aut collati, se faciant ad sacerdotium
promoveri. Ubi notandum est verbum commissi, quod
commendam importat. Rebuff. de pacif. possess. nu-
mero mibi 54.

Nec obstat text. in d. cap. nemo deinceps, quia ibi
agitur de Commenda temporalis facta ad sex Menses,
nos de Commenda perpetua. Et ita etiam Verall.
decis. 127. num. 3. part. 1.

CAPVT IV.

An filij Hæreticorum sint capaces
beneficiorum.

SUMMARIUM.

- 1 Filij hæreticorum ex dispositione Juris communis
inhabiles sunt ad obtinenda beneficia.
- 2 Filij hæreticorum de Jure communi, privantur etiam
beneficiis jam obtentis, secundum multorum
sententiam.

De Jure Gallico, filij hæreticorum non sint inhabi-
les ad obtinenda beneficia; nec amittunt obtenta.

SI quæstio proposita secundum Juris communis
terminos esset decidenda, concludendum esset
filios hæreticorum, ad obtinenda beneficia omnino
inhabiles esse: cap. Quicumque 2. §. hæretici. Et cap.
statutum, l. 2. de hæretic. lib. 6. Rebuff. in prax. tit. de
mod. amitt. benef. n. 25. Garz. de benef. part. 1. cap. 16.
num. 75. & seqq. Quod locum habet, si liberi sint
legitimi, siue illegitimi; ne plus luxuria consequatur,
quàm castitas. Et siue liberi sint nati ante commu-
sum delictum, siue post. Lotter. de re benef. lib. 3.
quæst. 28. n. 70. & seqq.

Sed si agatur de beneficiis jam obtentis, quæstio
est valde controversa, ut videtur est apud Garz. loc.
cit. n. 75. & multis seqq. Sed tamen post longam dis-
putationem tam coram Penia, quàm coram Peregrin-
tationem tam coram Penia, quàm coram Peregrin-
no tunc Rota Romanæ Auditoribus habitam; fuit
tandem conclusum hæreticorum filios etiam obten-
tis beneficiis privari: ut videre est in decisionibus
quas inserit Theodos. Rub. in suis singular. ad decis.
Ror. Roman. ad decis. 202. & 203. coram Penia fol. 1. r. 6.
& multis seqq. Quarum decisionum postrema infer-
tur quoque apud Garz. loc. cit. d. part. 1. cap. 10. n. 70.
& post 2. volum. consil. Farinac. decis. 123. sequitur &
comprobat Lotter. de re benef. d. quæst. 28. num. 51.
& seqq.

Si verò negotium juxta Gallicas leges deciden-
dum sit, non solum hæreticorum filij Catholicæ vi-
ventes; sed ipsi quoque hæretici, si dimisso errore ad
fidem Catholicam conversi fuerint, beneficiorum
capaces existimandi sunt. Imò solent in Gallia hæ-
retici ad fidem redeuntes, ad sua quoque beneficia ob
errorem & hæresim amissa redire. Quodque plus est,
si quis beneficium Ecclesiasticum obtinens, hæreti-
corum sectam amplecti voluerit, conceditur illi tem-
pus ad beneficium dimittendum. Papon. & ibi addit.
lib. 3. tit. 6. arrest. 3. refert Tornet. lib. 3. arrest. benef. l. 1.
H. art. 15. & lit. K. art. 3. Et hoc vigore articulo-
rum secretorum pacis occasione per Reges conce-
ssorum. Deus exorandus est ut huic malo pro sua be-
nignitate occurrere dignetur.

CAPVT V.

De prohibitione facta per fundatorem in
ipso foundationis limine, ne alius superius
præter Episcopum beneficium Ecclesia-
sticum conferre possit.

SUMMARIUM.

- 1 Ordinarius non potest cognoscere de validitate pro-
visionum, quando disputatur de potestate Legati
vel alterius Superioris.
- 2 Vicario per obitum non datur, quando beneficium
vacat per resignationem.
- 3 Beneficiis sedis Apostolicæ reservatis, provisio ab
Ordinario non est legitimus contradictor, alio-
sius provisum Apostolicum.
- 4 Fundator beneficij perpetui, non potest apponere
legem in fundatione contra potestatem conferendi
quam summus Pontifex, aut Legatus habet.
Secus in beneficio non perpetuo, quod non est pri-
vilegium.
- 5 Fundator non potest apponere condiciones sub de-
necisum

nevisus in limine fundationis, nisi approbentur ab Episcopo.

6 Episcopus non potest prestare auctoritatem in fundatione, dum agitur de interesse ipsius Episcopi.

1. **D**um tractaretur de quodam proviso Apostolico per literas Illustrissimi & Reverendissimi Domini Vicelegati Auenionensis, iudicatum fuit controuersiam illam coram Episcopo tractari non posse; quàmvis regulariter causæ omnes in prima instantia coram Episcopo, dum de beneficiis agitur, ventilari debeant: ex sacri concilij Tridentini dispositione, sess. 24. c. 20. causæ omnes. Quia conueniens non est, ut inferior de potestate sui Superioris cognoscat: ut ostendit Gabriel conf. 182. numero 17. vol. 2. Quod verum est si agatur de potestate Superioris; nam si disputaretur de nullitate provisionis, posset de ea re inferior iudicare; ut dixi in tract. de præiur. iudic. c. 5. numero 15.

2. Et dum deueniretur ad decisionem negotij principalis, statim fuit collationem Episcopi, seu ejus Vicarij generalis, nullam esse & inuvalidam; cum facta fuerit de beneficio vti vacante per obitum vltimi illius possessoris, cum tamen vacaret per resignationem per ipsum factam: & vti sic vacans fuisset per sedem Apostolicam collatum. Quod autem per resignationem vacat, non potest per obitum conferri. Callad. decis. 1. & 2. de renuntiati. Gabriel conf. 193. vol. 2.

3. Ex alio etiam capite dicta provisio subsistere non poterat: quia facta fuerat de beneficio; tanquam vacante per obitum de mense Ianuario, seu etiam Februario; & sic in mense reservato: cum iste Episcopus non gauderet alternativa, seu ob non factam illius acceptationem, seu ob defectum residentie: & propterea provisos Apostolicos debuit manuteneri, vel etiam immitti aduersus provisos ab Ordinario; etiam si ab hoc provisos, esset in possessione beneficij, attento quod provisos facta fuit in mense reservato; & sic provisos ab Ordinario non habebat parum titulum: unde quàmvis possideret, non erat legitimus contraditor. D. Argel. in tract. de legir. contradi. quæst. 1. p. art. 5. num. 128. Ne alioquin auctoritas Pontificia eludatur per Ordinarios, qui ut plurimum habent noticiam vacationis, antequam summus Pontifex aut Legatus eam habuerit: ut per Eund. loc. cit. num. 97. & 98.

4. Nec obstat quod fundator in limine fundationis hanc legem dixerit, ut nemo præter Episcopum beneficium huiusmodi conferre posset, aliàs ex nunc, prout ex tunc, dictus fundator eandem fundationem reuocabat, & aliis pijs operibus applicari mandabat. Quia talis conditio, seu tale onus huic beneficio seu perpetuæ capellaniam imponi non poterat; quod nullus collator, præter Episcopum illam conferre posset. Rebuff. in tractat. de pacif. possessor. numer. 349. Paris. conf. 34. numer. 12. vol. 4. Et cum talis conditio sit contra naturam perpetui beneficij, & contra jus, non debet admitti, sed pro non scripta habenda est. Rot. in antia. sub tit. de testam. decis. 10. per tot. Et post Felin. Lambertin. Couarru. & Gutier. ostendit Gonf. ad regul. 8. glof. 5. numero 42. Et in specie, quod non obstante contraria testatoris dispositione, beneficium vacans in mense reservato, conferri debeat auctoritate Sedis Apostolicæ; & Ordinarius non possit se intrinsecare, cum regula comprehendat tam ordinarios quàm extraordinarios collatores, tradit Garz. de benefic. par. 5. cap. 1. num. 620.

Tom. I. Pars I.

Accedit, quod licet fundator regulariter in fundationis limine conditiones sibi bene visas apponere possit, etiam juri communi contrarias: hoc tamen non habet locum, quando tales conditiones ab Ordinatione approbatæ non fuerint. Rot. decis. 561. numer. 2. part. 2. recentior. Et quando tractatur de utilitate, vel interesse ipsius Episcopi, non potest Episcopus examinare & approbare conditiones, & qualitates appostas in fundatione; cum non possit simul fungi officio iudicis & partis: unde solus consensus & auctoritas Episcopi, non potest præjudicare iuribus Sedis Apostolicæ, & potestati quam habet in collatione beneficiorum; quia inferior non tollit legem & jura Superioris, Clement. de Romani, de elect. Et ita determinatum per Rot. Roman. decis. 331. num. 5. & per tot. par. 4. recentior. Et in hac civitate Auenionensi fuit secundum prædicta iudicatum, in fauorem egregij Domini Ioannis Scoti iurium Doctoris, protulsi de quadam capellaniam ad resignationem Reuerend. D. Pauli Capentras, contra Reuerend. Ioannem Brusslet, assertum fundatorem dictæ capellaniam, sub invocatione sanctæ Annæ, provisos ab Episcopo in mense reservato.

C A P V T V I.

De Pensione anteriori, in nouæ pensionis concessione exprimenda.

S U M M A R I U M.

1. Reservatio pensionis nulla est, si non fuerit facta mentio alterius pensionis super eodem beneficio imposta.
2. Temporis diuturnitas validam reddit concessionem pensionis; in qua mentio pensionis anterioris facta non fuit.
3. Pensio affecta vitio simonia, vel alio reali, nulla temporis diuturnitate confirmatur.
4. Quo remedio succurrendum sit in Gallia ei, qui nulliter pensionem obtinuit, non facta mentione pensionis anterioris super eodem beneficio iam imposta.

Concessio pensionis, non facta mentione pensionis anterioris super eodem beneficio iam impostæ, nulla est & invalida; quia omnia debent exprimi, quæ concedentem difficiliorē reddidissent. Garz. de benefic. par. 2. cap. 5. numero 561. Gigas de Pensionib. q. 29. Rot. decis. 119. numero 2. par. 4. recent. Boët. decis. 192. per tot. Forget. au titre des pensions, num. 25.

Sed tamen huiusmodi pensiones, lapsu diuturni temporis confirmari possunt; si possessor per longi temporis spatium in solutione vtriusque pensionis perseverauerit: hoc enim casu locus est regula de pacificis possessoribus in Gallia, Bleyen. de benefic. tit. de pensionibus, num. 23. in gloss. H. Et quod tamen ita accipiendum est, dummodo nullo vitio reali, veluti simonia, aut simili affecta sit; nam tunc diuturnitate temporis confirmari, seu valida reddi non potest. Charond. lib. 1. respons. 47. Torner. in arrest. benefic. litt. P. num. 8.

Quod si de pensionis validitate in Gallia dubitetur, ad Christianissimam Galliarum Regem recurrendum est, pro obtinenda illius confirmatione, quatenus